

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 1. Vtrùm incurratur irregularitas ex homicidio omnino occulto?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

TRACTATUS QUINTUS DE CENSURIS.

QVÆSTIO I.

Utrum incurratur irregularitas ex homicidio omnino occulto?

1. **H**omicidium omnino occultum voco, quod ad eod occultum est, ut nullâ ratione probari possit in iudicio, neque in notitiam hominis devenire, nisi ex confessione homicidæ. Hoc posito.

2. Prima sententia asserit, ex ejusmodi homicidio irregularitatem non incurri. Ita aliqui ex antiquis apud Sylvestrum verb. *dispensatio* num. 12. ubi Vercillus docet, in occultis non requiri dispensationem, propter depositionem vitandam, quia occulta (inquit) peccata non habent vindictam, sed quia de eo, super quo dispensatum est, quis accusari non potest. * Et expressius Vincen. qui ait, * quod homicida omnino occultus celebrare potest & ordinibus uti, si egerit condignam poenitentiam, quia iste non est obnoxius Ecclesiæ, cum peccatum sit occultum. * Sic ex illis refert Sylvest. ubi supra, & verb. *Homicidium* 3. num. 11. quæst. 8. Quos sequitur M. Joannes de Tabiena verb. *irregul.* 5. nu. 3. ubi in summario hæc habet. * Homicidium si sit omnino occultum & homicida egerit poenitentiam, non indiget dispensatione. Et licet in explicatione hujus conclusionis dispensationem cum aliis exponeat, non sibi contradicit, quia non eam exigit, quando certum est, homicidium esse omnino occultum, ut constat ex principio, quo ducitur, nempe d. dispensationem esse necessariam; secundum Laurent. Joannem, Archidiaconum, & Panormitan. * ne quis constituat se iudicem in causa propria, existimando omnino occultum, quod non est. * Si ergo certum sit, homicidium esse omnino occultum, tam ipse Tabiena, quam authores, quos refert, negare consequenter debent, necessariam esse dispensationem.

3. Eandem sententiam tenet cum aliis Manuel Rodrig. to. 1. quæst. reg. q. 24. art. 11. ubi sic ait. * Scio, communem esse opinionem, quod vera contrahitur irregularitas ex homicidio occulto primo modo; (id est omnino occulto) nullam tamen video rationem, neque auctoritatem, quæ id efficaciter probet; imò omnia jura, quæ huic videntur suffragari sententiæ, omnino refragari existimo. Ideo statuitur conclusio probabilis, quod per homicidium occultum, nulla contrahitur irregularitas. Hanc opinionem tenet noster doctissimus Castro, &c. Et eam opinionem

primo probat decretalis expressa in cap. ex tenore, de tempor. ordin. in qua sic dicit Alexand. Tertius: *Verum tamen, quia peccatum occultum est, si promoveri voluerit, eum non debes aliqua ratione prohibere.*

4. Cum citatis, id esse probabile, sentit ex eadem Minorum familia Fr. Ludovicus de Miranda in *Manual. tom. 2. quæst. 8. art. 12. fol. mibi 89.* ubi de argumento ex superiori textu efformato, inquit. Hoc certe argumentum est fortissimum pro hac parte, ad probandum, quod irregularitas non contrahitur per peccatum, sive delictum omnino occultum. Nihilominus contrariam sententiam ex fundamento infra examinando ipse defendit, dicens: * & hoc sufficit ad hoc, ut propter hanc solam rationem, prædicta opinio videatur probabilior, & tenenda. * Hæc Miranda, in quibus, licet contrariam sequatur, nihilominus opinionem excusantem ab irregularitate homicidam omnino occultum, probabilem fatetur, neque in conscientia damnum, qui eam fuerit amplexus. Quem sequitur ex eodem ordine Brunus Callaing. de *Privil. Regular. tom. 1. tract. 5. cap. 4. prop. 1. fol. mibi 243. §. Verum non levis*, dicens. * Qui iam respondent, per tale homicidium omnino occultum non induci irregularitatem: hæc sententia est multum probabilis, sed quia contraria est probabilior, & communior, &c. * Quibus subscripsit Anselmus Gomez Benedictinus in *Thesaur. scientiæ moralis cap. 20. §. 41 fol. 103.* Et probabilem esse sententiam P. Stentius *Recollect. quæst. Mor. Misc. pro regul. ribus sub sect. 3. num. 16. Machado tom. 1. lib. 1. p. 3. tract. 16. docum. 7. num. 2. fol. mibi 138.* & P. Mendo in *Cru. ciatam disp. 37. cap. 6. n. 7.* quia contrariam, quam sequitur vocat veriore, & communiorem. Et multis cum Rodriguez probat P. M. Fr. Antonius Baco in *sum. disp. 30. cap. 10.* cui planè assentitur. Denique, probabilem esse, clarè sentit Pellizarius in *Manual. Regul. tom. 2. tract. 9. cap. 3. sect. 4. num. 140.* ubi ait, esse probabile, non incurri irregularitatem per homicidium omnino occultum, quod scilicet nullâ ratione probari possit in iudicio, neque in notitiam hominis devenire, nisi ex confessione ipsius occisoris. In quo sensu homicidium omnino occultum usurpatur à ferè omnibus authoribus citatis, dum defendunt, vel probabile dicunt, non inducere irregularitatem.

5. Dixi ferè ab omnibus, quia M. Tabiena ubi supra, per homicidium omnino occultum intelligit, quod non potest probari in iudicio, dicens: * Est omnino occultum prout occultum d. intelligitur contra probabile. * Et in hoc sensu usurpat Panormitanus apud illum. Quod est valde notandum,

dum, quia tunc dicitur, non esse probabile in iudicio, secundum M. Joannem à sancto Thoma 2. 2. *quest.* 64. *disp.* 23. *art.* 2. * Quando non potest iudicè probari, quia nullus exstat testis, nec acceptione maior, nec sunt indicia, nec clamorosa insinuatō.

S. UNICUS.

Judicium Auctoris.

6. Dico primò: sententia M. Tabienæ in hoc sensu sustineri non potest; & omnes suprà citati contrariam certam existimant, quia non est omninò occultum, quod duobus notum est, ut ex terminis liquet; magis enim occultum est, quod unitantum, quod pròinde omninò occultum pròprie dicitur. Quapropter, nisi termini à propria significatione alienentur, sententia Tabienæ falsa prorsus est, & in re gravissima contra omnes, qui ex homicidio, etsi in iudicio probabile non sit, si tamen in notitiam hominis, absque occisoris confessione devenire possit, irregularitatem incurri: certum existimant.

7. Dico secundò: idem dicendum ex communi Doctorum, etiam si homicidium omninò occultum sit, in sensu stricto suprà exposito. Probat nonnulli, quia ita videtur decisum à Gregorio IX. in *cap. final. de tempor. ordinat.* ubi rogatus Pontifex, an Clerici, qui committunt adulterium, perjurium, homicidium, aut falsum testimonium, permitti debeant in susceptis ordinibus ministrare? ait: * Respondemus, quod si proposita crimina ordine iudiciario comprobata, vel alias notoria non fuerint, non debent hi (præter reos homicidii post penitentiam in jam susceptis, vel excipiendis ordinibus impediri. * Verum hic textus rem non evincit, quia ex eo solùm constat, homicidas esse irregulares, licet homicidium non sit ordine iudiciario comprobatum, nec notorium. An verò sufficiat, esse commissum, licet omninò occultum sit? Non determinat Pontifex, in hoc capite. Quidquid dicat Glossa. Rectè enim stat homicidium; etsi nec in iudicio comprobatum, nec notorium, exercitium ordinum impedire; & tamen secus dicendum, si omninò occultum sit.

8. Per quæ satis explicatur *cap. ex tenore* ab Alexandro III. prius editum, in quo, non de homicidio, sed de aliis delictis, sermo est. Quæ si comprobata, aut notoria non sint, peractâ penitentia, non impediunt ordines suscipere; nam ut cum Navarro, Martino de Ledesma, Castro, & Corduba tradit Henriquez, *lib. 7. de indulgentiis, cap. 13. num. 5.* * Ob nullum crimen occultum, etiam nefandum sodomia, (excepto unico homicidio) incurritur immediate ulla irregularitatis pœna. *

9. Efficacius igitur probatur ex eo, quod homicidio est in iure imposita irregularitas: sed homicidium, quantumvis occultum, est verè homicidium, & actus externus consummatus sub irregularitate prohibitus: ergò quantumvis occultum irregularitatem inducit. Confirmatur, quia occidens Clericū omninò occultè, incurrit excommunicationem, ergò & irregularitatem: æquè enim sub utraque pœna est prohibitum tale homicidium. Confirmatur secundò, quia excommunicatus celebrans, etiam si omninò occultè, irregularitatem contrahit, secundum communior sententiam; ergò & qui alterum occidit, quantumvis occultè. Consequentia est evi-

dens. Ideò contrà Castrum *lib. 1. de leg. penult. ult. conclus. 3.* & alios Doctores, oppositum tenent acriter invehitur Suarez *disp. 40. sect. 3. num. 2.* in sententia Glossarum, & Doctorum. Quod pœna xerat *disp. 31. sect. 1. num. 67.* Cui ego assensum non solum censuræ incurritur, etiam si delictum sit omninò occultum, ut patet de excommunicatione, & suspensione, sed in pœnis inhabilitatis, vel aliquem effectum idem contingit, nam qui commisit sanguinea uxoris in primo, vel secundo gradu non habuit, privatur jure petendi debitum, quod non occultum sit delictum; & qui propriam uxorem occidit, ut cum altera contrahat, est inhabilis ad contrahendum, etsi uxoricidium omninò occultum sit, ut omnes Doctores fatentur: ergò si irregularitas sit censura, siue tantum pœna inhabilitatis, non, à fortiori incurritur, quamvis delictum sit omninò occultum. Ideò, re melius consideratâ, sententiam mutavit Castro in secunda editione, & movit alios in illa persistisse.

10. Addunt nonnulli, post Concilium Tridentinum, negari absque errore non posse, ex homicidio omninò occulto irregularitatem incurri, quod interpretant definitum *sess. 14. cap. 7. de Reformat. & sess. 24. cap. 6. sic* Leander à Sacramento *tom. 3. tract. 1. cap. 10. quest. 5.* verum cum plures post Concilium, vidimus, vel negaverint, vel saltem probabile opinatum judicaverint, non ausim dicere, id delictum, imò nec credo argumentum ex illo efficax debere. Quia Concilium *sess. 14. cap. 7. citat.* occultum homicidium vocat, quod nec ordine iudiciario probatur, nec aliaratione publicum. Et de illo definit, quod voluntarium est, irregularitatem Pontifici reservatum inducere: nil verò de omninò occulto, etsi voluntario, decernit. In *sess. autem 24. nu. 6. supponit* Concilium, irregularitatem incurri ex delicto occulto, & ejus dispensationem Episcopo committere, dummodò non sit homicidium voluntarium. An voluntarium sit homicidium omninò occultum? Non explicat, nec supponit Concilium: ergò aliud id probandum erit, quia totum decreti robur subsistit, dum delictum alia non omninò occulta inducant irregularitatem ab Episcopo dispensabilem; secus verò homicidium voluntarium: hujus enim irregularitas non est ab Episcopo dispensabilis, sed per Concilium Pontifici reservatur. In quo stat discriminem hujus delicti, et aliis occultis, quoad dispensationem irregularitatem ex illis provenientium. Et sic exponunt Concilium plures Doctores citati, & citandi. Quapropter aliud probari debet, ex homicidio voluntario omninò occulto irregularitatem incurri. Quod non ex alio capite, ut suprà diximus, nisi quia homicidium est imposita à jure irregularitatis pœna, ad quam incurrendam sufficit actus externus consummatus, cui quantumvis occulto, certissimè est, Ecclesiam posse irregularitatem imponere; & quod delictum imposerit, suadet stylus curiae, & praxis universalis Ecclesiae.

(77)

QUESTIO